

INFORMATIONSMATERIALE OM 'UDVIKLINGSPROGRAM OM UDVIKLING AF FORSKNINGSBASERET VIDEN INDEN FOR EUD-OMRÅDET'.

Formål

Med afsæt i EUD-reformen har Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling igangsat et Forsøgs- og Udviklingsprogram, der skal styrke en vidensbaseret implementering af erhvervsuddannelsesreformen. Programmet har særligt fokus på følgende tre reformtemaer:

- Erhvervsrettede læringsmiljøer for unge og voksne
- Kobling i overgang mellem skole- og praktikperiode
- Brug af resultater af realkompetencevurdering i tilrettelæggelse og gennemførelse af erhvervsuddannelse for voksne

Som erhvervsskole er udviklingsprogrammet en unik mulighed for at få inspiration og støtte i det konkrete arbejde med at implementere centrale dele af EUD-reformen. I tæt samarbejde med forskere og konsulenter¹ kan en mindre gruppe af udvalgte medarbejdere og ledere (forventeligt 5-10 medarbejdere pr. projekt) arbejde med relevante dele af erhvervsuddannelsesreformen i lokale projekter. Der vil blive lagt vægt på, at de lokale projekter er klart afgrænsede og har fokus på at skabe erfaringer, der senere kan bredes ud på egen skole og på landets andre erhvervsskoler.

Du kan læse en nærmere beskrivelse af hvert af de tre temaer sidst i materialet.

Om programmets indhold og gennemførelse

Programmets skolerettede aktiviteter falder i to faser. I den første fase, som løber frem til sommerferien 2016, er der fokus på at udvikle konkrete indsatser og tiltag i 'laboratorier' på ti skoler. De udviklede tiltag vil derefter i den anden fase blive 'skaleret op' og blive udbredt til et større antal skoler, hvor de vil blive afprøvet og evalueret i praksis. Afprøvningsfasen vil foregå fra august-september 2016 til marts 2017.

De tiltag, som udvikles frem til sommerferien, vil blive beskrevet detaljeret, så de er nemme efterfølgende at afprøve i praksis på skolerne i afprøvningsfasen. Konkret vil der blive udarbejdet trin-for-trin-beskrivelser for hvert tiltag samt en forandringsteori, som opstiller præcise mål herfor. Der vil også blive lavet en konkret plan for gennemførelsen af hvert projekt. Dette materiale vil danne udgangspunktet for den efterfølgende afprøvning.

Afprøvning af indsatser

Programmets anden fase har til formål at teste og evaluere tiltagene, når de bruges i praksis på skolerne. Afprøvningen af indsatserne skal altså sikre en grundig viden om anvendeligheden og virkningen af de udviklede tiltag.

Afprøvningen inkluderer følgende aktiviteter:

- En fælles workshop for hvert af de tre temaer (afholdes et centralt sted i landet). Her præsenteres skolerne for det konkrete tema, og det vil være muligt at tale med de forskere og skoler, som har været med til at udvikle tiltagene. Desuden vil skolerne blive præsenteret for konkrete støtteredskaber og metoder (behovsanalyse og dialogbaserede statusmøder), som der arbejdes med i afprøvningsperioden.

¹ Programteamet består af konsulenter fra Rambøll Management Consulting og forskere fra Nationalt Videnscenter for Realkompetence (VIA University Collage), Nationalt Center for Erhvervspædagogik (Metropol) samt Professionshøjskolen UCC.

- Skolerne gennemfører behovsanalyse
- Udvalgelse af det konkrete tiltag, som skolen ønsker at arbejde videre med
- Nedsættelse af et implementeringsteam i egen organisation og udarbejdelse af en detaljeret plan for gennemførelsen af projektet på skolen (gennemføres af skolerne selv med afsæt i inspirationsmateriale fra laboratorierne)
- To heldagsbesøg med sparring fra programteamets konsulenter. Form og indhold tilpasses behovet på den enkelte skole
- En midtvejsworkshop pr. tema, hvor de høstede erfaringer deles, og der sparres om projekternes udfordringer, løsninger mv. Workshoppene afholdes et centralt sted i landet.

Løbende og afsluttende evaluering

Der vil blive gjort både løbende status (statusmøder på skolerne) på projekternes fremdrift og gennemført en samlet systematisk kvantitativ (spørgeskema) og kvalitativ (interview) evaluering af alle projekterne i udviklingsprogrammet. Skolerne forventes at deltage i alle eller dele af disse status- og evalueringsaktiviteter. Rambøll Management Consulting har ansvar for evaluering af projektet.

Proces og tidsplan for skolernes aktiviteter

Laboratoriefasen foregår i 2. kvartal i 2016, mens afprøvningsperioden løber fra efter sommerferien 2016 og frem til og med 1. kvartal 2017. En detaljeret tids- og procesplan fremsendes til afprøvningsskolerne, når disse er udvalgt.

Tema 1: Erhvervsrettede læringsmiljøer

Der er i EUD-reformen fokus på at understøtte, men også differentiere læringsmiljøerne på erhvervsuddannelserne i forhold til alder. For eksempel skal unge under 25 år møde et erhvervsrettet *ungdomsuddannelsesmiljø*, når de påbegynder grundforløbet på en erhvervsuddannelse. I aftalen fremhæves klassefællesskaber, motion og bevægelse og campusmiljøer som faktorer, der kan bidrage til elevernes sociale og faglige udvikling og deres motivation og afklarethed. I forhold til de voksne (over 25 år) lægges der vægt på, at de har erfaring fra anden uddannelse eller beskæftigelse, som gør, at de ikke har samme behov som de unge.

Under dette tema skal skolerne udvikle og teste forskellige typer af indsatser, som kan være med til at skabe erhvervsrettede læringsmiljøer, der opleves som attraktive for såvel unge og voksne. I afprøvningen af de konkrete indsatser bliver det derfor vigtigt at undersøge, i hvilken udstrækning indsatserne styrker elevernes oplevelse af at mestre det erhvervsfaglige.

Et eksempel på en indsats under dette tema kunne være:

Samarbejde med lokale virksomheder om, at eleverne som led i undervisningen på skolen udarbejder et innovationsprojekt/udviklingsprojekt. Projektet er defineret af virksomheden og vurderes af både lærere på skolen og virksomheden.

Tema 2: Overgangen mellem skole og praktik

En central udfordring på erhvervsskoleområdet er at skabe sammenhæng mellem skole og praktik. Erfaringer fra andre projekter peger på, at elever på erhvervsuddannelserne har et bedre læringsudbytte, når de oplever samspil mellem skole og praktik.

Indsatser under dette tema vil derfor fokusere på samspillet mellem skole- og praktikdel i et elevperspektiv, særligt med henblik på hvordan elever kobler skole og praktik som delkomponenter i en integreret læreproces. Det kan fx være ved at afprøve indsatser som styrker elevernes oplevelse af sammenhæng i overgangen fra skole til praktik og praktik til skole eller indsatser som styrker et praksisintegrerende perspektiv i den skolebaserede undervisning.

Et eksempel på en indsats under dette tema kunne være:

Fast procedure for, hvordan eleverne forud for den første praktik kan støttes i at undersøge, hvad praktik er (fx hvad indebærer praktikken, hvordan fungerer en virksomhed, hvilke opgaver skal der løses mv.), så eleverne er bedre klædt på til at søge om og indgå aktivt i praktikken.

Tema 3: Realkompetencer

Det fremgår af aftaleteksten om erhvervsuddannelsesreformen, at voksne på 25 år eller derover skal have en mere attraktiv, overskuelig og målrettet vej fra ufaglært til faglært. En styrket brug af resultaterne af realkompetencevurdering ved tilrettelæggelse og gennemførelse af uddannelsen har et motivations- og læringsmæssigt potentiale i forhold til denne målsætning.

Indsatser under dette tema vil søge at sikre, at realkompetencevurderinger anvendes i undervisningssituationen og dermed kommer til at indvirke på den enkelte voksnes læring. Indsatserne skal understøtte, at den voksne elev oplever, at der bygges videre på tidligere erfaringer og uddannelse og dermed motiveres for at lære og styrke sit læringsudbytte.

Et eksempel på en indsats under dette tema kunne være:

Udvikling af strukturer for et fleksibelt undervisningsmiljø, der baseres på individuelle og differentierede opgaver, som tager udgangspunkt i det den voksne elev kan og ved allerede.